

Gamla fotografier berättar

Axel Johansson och hans familj 1909

I den fotosamling från släkten Snell och Johansson vi fått tillgång till har valet kommit till en familjebild. Att mannen i familjen var Axel Johansson var bekant och nu blev utmaningen att datera bilden, vilket inte blev så svårt.

Axel Johansson var född 1869 i Bubacka i Bro församling och blev en stor föregångsman inom föreningslivet och politiken i Lysekil. Han kommer till Lysekil 1886 och vid kontroll i inflyttningslängden finns det ingen Axel Johansson utan en stenhuggare Axel Olsson som den 8 november inflyttar från Askum till dåvarande Färgaregatan n:o 2. Han stannar på denna adress till 1 december 1888 och flyttar till sidan 175 vilket visar sig vara Qwamgränd n:o 7.

1890 går flyttlasset igen och nu till sid 141, Skottgränd n:o 4. Nu har Axel Olsson blivit en gift man. Den 29 augusti gifter sig Axel med Gustava ELISA Snell, även hon född 1869, och deras första hem blir på denna adress.

På Skottgränd är paret hyresgäst hos Elisans faster, baderskan Sofia Elisabet Olausdotter Snell. Här föds parets första barn STEN EVERS och 1892 blir flyttning igen, denna gång till sid 135 i husförhörslängden och nu hamnar vi på Kungsgatan n:o 52, den adress som Elisa kommer ifrån då hon gifter sig med Axel vilket är hennes föräldrahem.

Här föds barn nr två, ANNA Elisabet 19 februari 1893. Den 17 april får Axel Kungl. Maj:t tillstånd att emigrera och den 28 april bär det i väg till Norra Amerika. Familjen är kvar i Lysekil.

Axel kommer tillbaka till Lysekil 1896 och därefter kommer ett tvillingpar till världen, James Axel och Bertil Vilhelm. Nu börjar Axels aktiva tid inom föreningslivet och politiken.

Lysekils Gatstenhuggarefackförening, diskussionsklubben Svea, bildandet av Folkets Hus, ledamot av stadsfullmäktige, elverket, fattigvården, byggnadsnämnden och taxeringsnämnden är verksamheter där Axel är inblandad.

Nästa barn, Adolf Bruno, kommer till världen 1899 och 1903 föds Bror Anselm. 1904

bär det iväg till Amerika igen. Axel återvänder till Lysekil 1907 nu som Axel (Olsson) Johansson.

I församlingsboken 1907-28 är Axel noterad som stenhuggare och cigarrhandlare och hälftenägare till Kungsgatan n:o 52. Den andra hälften ägs av Bertha Augusta Snell som är svägerska till Axel. Ytterligare ett barn kommer till världen, det är Ebba som föds 1908.

Och nu till bilden. Familjen Axel Johansson med hela barnskaran; överst till vänster Sten EVERS född 1890, därefter pappa Axel född 1869, intill honom tvillingarna James Axel och Bertil Vilhelm födda 1896. Dessa gossar har jag inte kunnat skilja på, är man tvilling så är man. Så till vänster igen, Adolf Bruno född 1899 håller sin hand på mamma Gustava ELISA född 1869. På bordet sitter lilla Ebba född 1908 och intill henne Bror Anselm född 1903 och till sist ANNA Elisabeth född 1893.

När gick man till fotografen? Lilla Ebba som är född 1908 är max 1 år på bilden, då har vi kommit till 1909. Bägge makarna Johansson är födda 1869 och

fyller 40 år. De är dessutom födda i samma månad; Axel den 12 juni och Elisa den 4 juni. Fotografering i samband med 40-årsdagen? I så fall är Ebba som är född i augusti 10 månader.

Nu tror jag fotot är daterat. Man gick till Systrarna Hedberg på Kungsgatan n:o 8 och ställde upp sig för fotografering och det blev en fin familjebild.

De adresser som skrivit ovan är de adresser var vid den tiden det gällde. Adresserna lades om 1928 och finns i en adresskalender 1929. För att komma rätt kan man "översätta" de gamla till dagens med hjälp av församlingsbok som slutar 1928 och den nya adresskalendern. Adressen Kungsgatan n:o 52 där familjen bodde har idag adressen Kungsgatan 59 där det för övrigt fanns flera hus innan man 1959 kunde flytta in i den nya stora hyresfastigheten.

Källor: Församlingsbok, Födelsebok, Husförhörslängd, In- och Utflyttningslängd Lysekil, Lars C, Lysekils Arbetarekommun minneskrift 1900-1950.

Kerstin Jungebro

www.salskapet-stromstierna.se